

Anlat — Derdini — Marko paşaya

Ad ve açık adres yazılmayan mektuplara cevap verilmez. İste-yen okurların ad ve adresleri saklı tutulur.

Gönenden bir okurumuz mek-tupla soruyor:
Geçende bana «Sen boyunca okuyorsun, ne demeye geliyor bu Zübük?» diye sordular. Ben de «Onun çok derin anlamı var-dır, ne yana çekersen o yana gider» dedim ama, Zübük'ün anlamını ben de bilmiyorum. Siz biliyorsanız açıklayın da öğre-nelim.

CEVAP:
«Hubo», «Abüzlittin», «Kasa-İols», «İnek», «Hyarâşası», «Zir-tullah, Kirmani», «Enay, pîlâ-kisî», «Düdüke», «Kaldırım mü-hendis», «Düttürü Leylâ», «Ha-cağa», «Muhallebi cocuğu», «La-pacı» gibi değişik tipleri anla-tan birçok sözükler vardır. Siz bunlardan kimisini tanımiyabi-lir, kimisini de tanımlıyamaz-sınız.

Zübük de işte böyle tiplerden biridir. Zübük tipi «Kağıt göl-gesindeki it» adlı romanda bü-tün ayrıntılarıyla anlatılmıştır. «İt kağıt gölgesinde yürür de kendi gölgesi sanmış» diye bir atasözümüz vardır; işte bu ata-sözü tam Zübük tipini anlatır. Zübük'ler, büyük adamların göl-gelerine sığınarak dolaplar çe-virir, çalışmadan havadan ya-sar, halkı sömürürler. Bu Zü-bük'leri her zaman, her yerde görmekteyiz. Zübüklük, daha çok politikada söken bir mes-lektir.

Ankaran'dan bir okurumuz so-ruyor:
«Nasrettin Hoca'ya ne ölçüde değer ve önem verdiğiniz görü-yünüz. Zübük'ün her sayısında Nasrettin Hoca'nın kösesi ayrı-ayrık buradan Hoca'nın fıkralarını ya-zarak O'nun kişiliğini yansıtmaz-yarar olur kanısındayım.»

CEVAP:
Nasrettin Hoca'nın yedi yüz-yıldan beri söylenilen 300-400 fıkrası vardır. Bunları da her-kes bilemektedir. Bu fıkralar bi-linse de, yeni gelince anlatılma-sı, doğru olur. Bu bakımdan Ho-ca fıkralarına sürekli bir köşe ayırmaktansa, yeni düşünce bir Ho-ca fıkrası anlamayı yeğ tu-tarız. Saygılarımızla.

MARKOPASA — Ne diyelim, ne söylüyoruz? En iyi niyetle, aynı konuyu birkaç kişi de dü-şünebilir, diyebiliriz. Böyle sey-ler de olabilir.

Maden'den sayın Bay Orhan Özgüler:
«Üç buçukuncu kuvvet» adlı tetrika, «İddiğiniz gibi» öneti ga-

zetisinde yarıda kesilmişti. O sırada gazetenin büyük mali sı-kıntıları ve sık sık kapatılması yüzünden tetrika kesilmişti. Kitap olarak basılmaması da, ü-zerinde yeniden çalışılacak za-man bulunamayışındandır. Her-de kitap olarak yayınlanacaktır.

Turhal'dan bir okurumuzun soruşu var:
S — Zübük'ün her sayısı kaç basılıp kaç satılıyor?
C — Gazetecilikte bu sorunun cevabı vardır. Ama bizde sır mı-r yok.

Yeni çıkan haftalık bir gazete ve derginin satışı, en az on ikinci sayısına kadar bilinmez, çünkü ilk sayılar çok satar. Son-raları bu satış azalır ve belli bir sayıya durur; artık o gazete o-turmıştır.

20'nci sayısı çıkan Zübük ark-ık oturmuş bir dergidir, her sayısı 20 bin basılıp 15 bin sat-ılır ayrıntılarıyla anlatılmıştır. «İt kağıt gölgesinde yürür de kendi gölgesi sanmış» diye bir atasözümüz vardır; işte bu ata-sözü tam Zübük tipini anlatır. Zübük'ler, büyük adamların göl-gelerine sığınarak dolaplar çe-virir, çalışmadan havadan ya-sar, halkı sömürürler. Bu Zü-bük'leri her zaman, her yerde görmekteyiz. Zübüklük, daha çok politikada söken bir mes-lektir.

Ankaran'dan bir okurumuz so-ruyor:
«Nasrettin Hoca'ya ne ölçüde değer ve önem verdiğiniz görü-yünüz. Zübük'ün her sayısında Nasrettin Hoca'nın kösesi ayrı-ayrık buradan Hoca'nın fıkralarını ya-zarak O'nun kişiliğini yansıtmaz-yarar olur kanısındayım.»

CEVAP:
Nasrettin Hoca'nın yedi yüz-yıldan beri söylenilen 300-400 fıkrası vardır. Bunları da her-kes bilemektedir. Bu fıkralar bi-linse de, yeni gelince anlatılma-sı, doğru olur. Bu bakımdan Ho-ca fıkralarına sürekli bir köşe ayırmaktansa, yeni düşünce bir Ho-ca fıkrası anlamayı yeğ tu-tarız. Saygılarımızla.

MARKOPASA — Ne diyelim, ne söylüyoruz? En iyi niyetle, aynı konuyu birkaç kişi de dü-şünebilir, diyebiliriz. Böyle sey-ler de olabilir.

Maden'den sayın Bay Orhan Özgüler:
«Üç buçukuncu kuvvet» adlı tetrika, «İddiğiniz gibi» öneti ga-

Tercüman

VAKTİYLE Anadolu şehirlerin-den birinde mekkâreci varmış. Mekkâreci demek ka-rırlarla veya devlemler bir se-hirden diğer şehire eşya taşıyan kimse demektir. O zamanlar fabri-tren, otomobil yok... 5-6 katır alen mekkârecilik yapardı. Bu adama-ran bir tanesi son derece huysuz, aksi, lânet bir şeymiş. Tüccarın ma-lını getirir. Hesap kitap edilir. Şu kadar çekün tutar, tüccar acar çok-mecasını mesulü 50 tane mecdiyye verir. 20 tane altın verir. Mekkâre-ci basar yaygarayı.

Ben bu parayı almam. Mecdi-yeler artık ediyor, diyerek bilyer. Tüccar bu sefer ufak para verir. Yine bir hitraz:

«Yahu ben bayram çocuğu mu-yum, bu kadar ufak parayı nasıl ta-sıyacağım.»

Tüccar kağıt para çıkarır verir. Yine hitraz:

«Kağıt para iyi para değildir. Burusur, yırtılır, yanar, ben ne yapayım bunu...»

Adamın huysunu bilen bir diğer tüccar bir gün mekkârecinin hesa-bını her türlü paraya göre ayrı ayrı keselere kor. Eh... der her cins paradan hazırladım. Bakalım bu he-rif ne bahane uyduracak. Masaya otururlar. Evet der tüccar. Hesa-bın 440 lira. Uzunır gümüş para torbasını çeker. Katircinin önüne kor. Katirci:

«Bey başka para yok mu? der. Tüccar:

«Var... Al... der öbür keseyi çe-

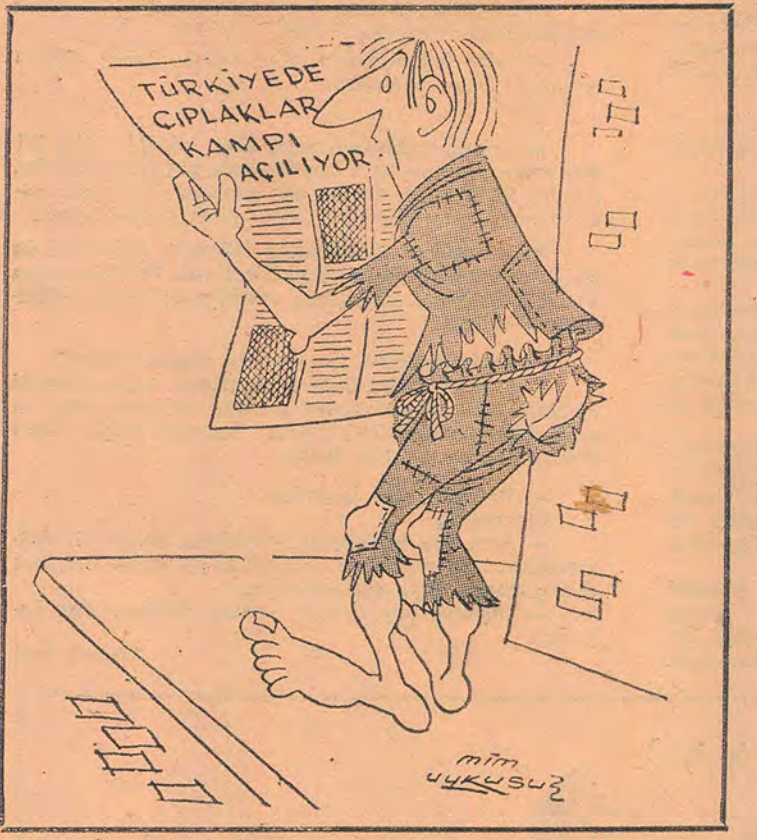
Basın Sergisi

Ker.
Katirci bu sefer:
«Eh, alın olarak versen ol-maz mı acaba? Der.
Tüccar altın kesesini alıp verir. Kağıt para ister. Kağıt para verir. Mecdiyye ister, mecdiyye verir. Mekkâreci bir paralara bakar, bir tüccarın yüzüne bakar. Sonra hid-detle yumruğunu masaya vurur. Ve:

«İçine bilmem ne yaparım böy-le kolay alış verişin, diyerek bilyer gider.»

Veni Sabah
HOCANIN nedense «ben çok iyi ata binerim» diye böbürlenece-ği tutmuş. Köyde at yok, ama eşeginden başka bir şeye bin-diği görülmemiş hocanın «Ben gö-yle ata binerim, böyle usta «inci-yim» diye durmadan caka satmasa-na siniclenen köylüler» gıltın bi-rinde biçkin bir tay bulmuşlar. Oğu-ne kadır sırtına eğer vuruytmayan hayvanı güç tapıderek köyün mey-

danına getirmiş ve hocaya,
«Buyur bin bakalım, demiler, şu marifetini biz de görelim.»
Nasrettin Hoca, bakmış binme-mek olmayacak:
«Beni tutana da hele şu hayva-nın sırtına bir oturttun bakayım, de-miş.
Binmesiyle genç hayvanın ok gi-bi leri parlaması bir olmuş. Hoca düşünmek için bir yandan hayvanı boynuna sarıtır, bir yandan da Al-laha yalvarmış. Ama nafille. Ta-yın her serâvısında hocanın atın sa-ğına doğru biraz daha kaymaktan kendini koruyamamış. Derken bak-mış, mabadi hayvanın kuyruk o-skumuna kadar kaymış ve hocanın bir sigırsayışlık vakti kalmış. Yuvar-lamp kafasını gözünü yaraçak...
Kahvenin önünden döt nala, per-işan bir halde geçerken, rıyakasın da bozmasını çağırarak bir elyle atın kuyruk sokumunu işaret etmiş ve kendisini seyreden müzip köy-lülere:
«Heç ağalar, diye seslenmiş, is-te bu atın da sonuna geldik. Varsa başka bir at getirin.»

Başlıca yazarı:
AZİZ NESİN
SAHİBİ VE YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ:
MERAI NESİN
Yönetim yeri: Çagaolu, Nuru-osmaniye, Gazi Sinan Paşa Sok.
No 12 — İSTANBUL
Telefon: 22 58 04

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR
HAFTALIK SIYASI MİZAH GAZETESİ
18 Haziran 1962
Yıl: 1, Sayı: 20

ABONE: Yıllık 25, altı aylık 13 liradır. Yabancı ülkeler için yıl-lık 50, altı aylık abone 25 liradır. Derginin uçakla gönderilmesi is-teniyorsa, ayrıca uçak masrafı abone parasına eklenir.
İLAN: Beş sütun üzerinden her sütunun santimi 15 liradır.
50 KURUŞ
Geçmiş sayılar 75 kuruştur.

Zübüüüük

Zübük Marko paşa

tarafından başlanmıştır
TÜSTAV

NE SAĞCIYIZ NE SOLCU FUTBOLCUYUZ FUTBOLCU

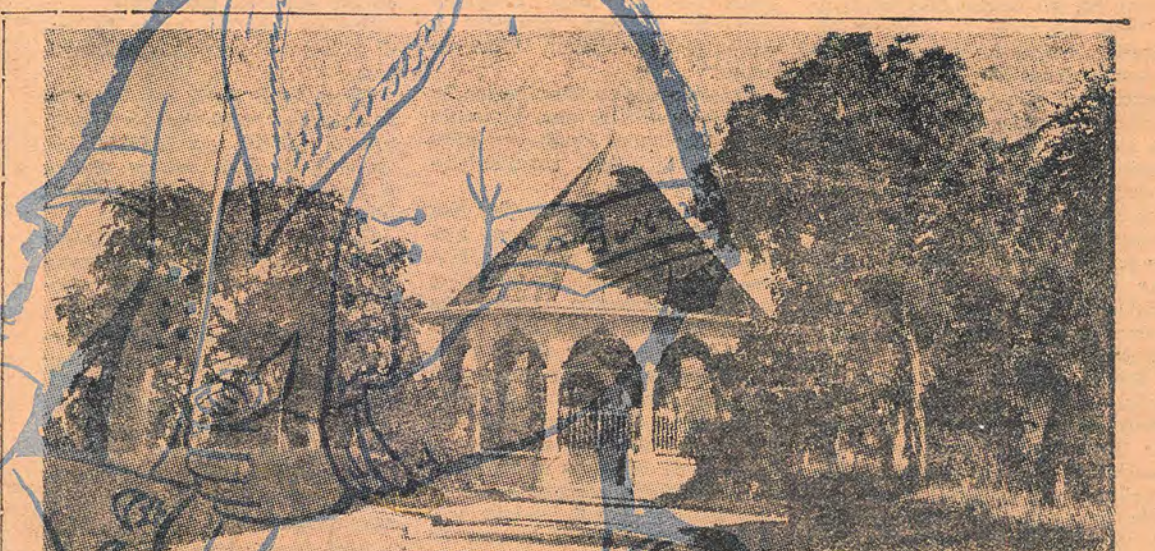
DEMİRBAŞ ZERZEVAZ BAKANI

CAVİT ORAL MÜJDEYİ VERDİ:

300 Sene sonra her köylü toprağa kavuşacak

Lânga (özel) —
CHP iktidarının CHP'li Tarım Bakanı, DP iktidarının DP'li Tarım Bakanı, Kovalisyon ikti-darının AP'li Tarım Bakanı ve memleketimizin demirbaş bakan-larından ve mübarek vatanda-şın toprak ağalardan Cavit Oral dün yaptığı basın toplantısında toprak reformu kanun tasarı-sının, olmayan hükümete verildi-gini açıklamış ve «Bu reform, sizden iyi olmasın, çok iyi bir reformdur, dünya âhiret karde-şim olsun» demiştir.

Toprak reformu tasarı-sının 39 maddede olduğunu açıklayan Cavit Oral'a bir gazeteci «Ne-den 90 değil, 88 değil, 90?» diye sormuş, sayın Oral ceva-ben «88 idare etmiyor, serma-yesini kurtarmıyor; 90 da faz-la geldiğinden 89 maddede yap-tık» demiştir.

Basın toplantısında, toprak reformunda gözetilen gayeler hakkında milli demirbaşımız şunları söylemiştir:
«Bizde öleden beri toprak ka-nunu çıkarmak âdet haline gel-miştir. Biz de âdet yerini bul-sun diye bu âdeti bozmak iste-medik, bu tasarıyı hazırladık. Bilindiği gibi, benim de bakanı bulunduğum CHP iktidarı za-manında adı, var kendi yok bir toprak kanunu çıkarılmıştı da bu yüzden de DP ortaya çık-mıştı. Sonra ben, toprak kanununu muhalef olan DP'ye geçip DP milletvekili oldum. 27 Mayıs'tan sonra DP'nin adı değişince, ek-sik olmasın İsmet Paşa beni u-ğutmadı, kovalisyon kabinesine ald. Hükümetin düştüğü gün, ben de toprak kanunu tasarı-sını «bunun!» diye İsmet Paşaya verdim ki yeni kurulacak hükü-mette beni de görsün... Nasıl, iyi yapmış mıyım?»

BAŞYAZI TETİKDEYİZ

Hebeç MEKAL
Eyy ve eyy devrim düş-manları! Biliniz ki, dev-rimci ruh nöbettedir. Meydanı size boş bırakmış de-ğiliz, bırakacak da değiliz. Pe-kiyi, biz nerdeyiz? Biz tetikde-yiz!

Devrim yoluna can-baş koymuş hecey!.. Eri geçiller ve ecey gaffiller, sunu biliniz ki, biz, hüriyyet aşkına can veren-lerin yolundan gidenler, size rahat nefes aldırılmıyacağız! Biz, bu emanetin bekçisiyiz, biz bu rejimin bekçisiyiz, biz devrimlerin bekçisiyiz!..

Eceyy, devrim düşman-ları! Siz, devrimlere sal-dırsanız da, biz yine nö-betteyiz! (3-5 nöbeti bende) Atatürk'ün heykellerini kır-sanız da, zarar yok siz kırın, kırın bakalım, biz yeniden yay-tramaz mıyız sanıyorsunuz? Siz istediğiniz kadar kırın, siz bir yandan kırarsınız, biz bir yandan yaptırırız; hem heykel-traşlarımız iş çıkar, hem çl-mento sanayimiz kalkar...
«Heç ağalar, diye seslenmiş, is-te bu atın da sonuna geldik. Varsa başka bir at getirin.»

Eyy zulme kafa tutan ve bu uğurda feda olanlar! Boşuna feda olmadınız, siz gittiniz ama biz varız. Tarihten önce vardık, tarihten sonra varız, yalnız şimdi nö-betteyiz ve tetikteyiz.

Ve ecey gaffiller, biz ki te-tikteyiz ve biz ki devrimlerin bekçisiyiz, sunu iyi bilin ki, nöbetteyiz; size asla meydan vermiyeceğiz.

Özel Sayı

Nasrettin Hoca'ya adadığı-mız Zübük gazetesinin bu sa-yısından 2000 tanesi Akşehi-riye ne gönderilmiş ve bu ga-zetelerin satış tutarı, ümüyle «Nasrettin Hoca Derneği» ne bırakılmıştır.

TAŞLAMA

İster İnan, ister inanma

TOPRAK reformu yapı-lacak... miş!
Biz yönetenlere, yö-netmiş olan politikacılara şöyle bir bakalım:
Toprak Kanunu çıkarken C.H.P.'ye ilk baş kaldıranlar-dan Emin Sazak büyük toprak sahibi idi.
D.P. kurucusu Adnan Men-deres toprak sahibi.
D.P. başlarından, sonra C.H.P. başlarından Fevzi Lütfi Karaosmanoğlu toprak sa-hibi...
ÇKMP'li, şimdi MP'li Os-man Bölükbaşı toprak sa-hibi...
Düşük kovalisyon bakanı Ah. Topaloğlu ailesi toprak sahibi...
Toprak reformu tasarı-sın getiren Cavit Oral toprak sa-hibi...
Bunlar iri kıyımları, varın ufaklıkları da siz düşünün Bütün bunlar hep tesadüf mü dersiniz?
Kimlerin toprak sahibi ol-duklarını düşün de, ondan sonra Türkiye'de toprak da-ğılıcağına ister inaaan, ister yat yuvarlan!

1 —

Türkiyede kadastro harit-taları ancak 300 sene sonra ta-mamlanabileceğinden, kadastro haritaları tamamları tamamlan-maz, Allah'ın izni ile derhal toprak dağılımına başlanacak ve 300 sene sonra, İhsanullah toprağa kavuşmayan hiçbir kimse kalma-yacaktır. (Müjdeyi alıncı nası da sevinirsiniz...)

2 — Demirbaş Tarım Bakanı Cavit Oral'ın babadan kalma ancak iki bin dönümlük pamuk tarlacığı olduğunda, iki bin dönümlen fazla toprağı olanlar-ın toprakları dağıtılacaktır. (Nasıl hesap, aman kasap!)

3 — Bu tasarı'nın asıl amacı, büyük toprak ağalarının dikkat-lerini çekerek, faka basmamala-rını ve toprakların dağılıcağı 300 sene sonrasını şimdiden gö-rerek, topraklarını çocuklarına ikiser bin dönümlen az olma-mak üzere paylaşmalarını sağ-lamak, (İşte, ileriye görüş di-ye buna derin...)

Nasrettin Hoca'nın türbesi, Ateshir mezarlığının ortasındadır. Mezarlık kapısından girince, karşınıza Hoca'nın türbesi gelir; iki yanı ağaçlı, temiz, yol-sız bu türbeye götürür. Mezarlık denilince, aklınıza, insanın ölüme kararsızlık çektiğinde bir yer gelir. Oysa Ho-ca'nın türbesinin bulunduğu mezarlıkta, insanın ölüme, sevinçli bir gülümseyişle gezmistim, elinde otlardan güllümsüyordum; her yan-tan yaşama isteği fıskırıyor gibi geldi. 30 yıl kadar önce onanlan türbenin üstündeki kubbe altı somaki mermer sütun üstüne otu-rulmuştur. Dista, oniki mermer sütun üstüne oturtulmuş ikinci kubbe vardır, Yazıtta şunlar okunmaktadır:

El hat-tü hakî v-el ömr-ü fanî
V-el abd-ül asî v-er-rab-bü âfî
Ketebe-t-ül-hakîr Mehmed
An cemaat-ı sipahî Hazret-i Yıldırım
Bayezid bu tarihte vaki oldu

Bugünkü dile şöyle çevirebiliriz:
Yazı kalır, ömür gider, Kul isyan eder, Tanrı af-feder. Bunu Yıldırım Bayezit Hazretlerinin asker-lerinden Mehmed 796 da yazdı.

Bir söylentiye göre, Hoca'nın türbesine gelip de gülmeyenin başına bir uğursuzluk gelmiş, Hoca'nın türbesini gülmüsyerek, gülerek ziyaret ettiğini zaman bu söylentiye duyduğum. O iç aç-çı, ölümlü unutturmuş insanı yaşamağa daha sıkı bağlayan mezarlık bir içten gülmüsyişle gezmemek elde değil. A.N.

HOCALAR — Oooo! Bizim kazan doğurmuş!..

Halk Filozofu: Hoca

Nasreddin Hoca, inamış ve görüşlerini halka mizah yolu ile aşılamış çalşın bir halk filozofudur.

Halktan gelen, halkla birlik, halkla kaynaşmış olan Nasrettin Hoca, hiç bir zaman halktan ayrılmamış, kopmamıştır. Kadık, i-mamlik, müderrislik yapmış bir aydın, çağının bir bilgini olduğu halde, yedi yüz yıldır değerini yitirmeyen fıkralarında Hoca, tarla süren, çiftçi giden, pazarda e-seğini satan, değirmene buğday övütmeye giden, evini kendi onaran halktan bir kişi olarak yaşar. O'nun ölümsüzlüğünü, günümü-ze kalmış işte burada aramalıdır. Oysa o çağın aydınları, bilg-inileri halktan koparak, dilleriyle, yasayışlarıyla saray adamı olma-ğa başlamışlardır.

Halkla kaynaşmış bir halk ejiit menî olan Nasrettin Hoca'nın ö-lümsüzlüğünün yedi yüzyıl zama-na dayanabilmiş olmasının ikinci nedeni, bizzet halkın ortaklaşa so-runlarını dile getirmiş olmasıdır. Hiç bir yazdı eser bırakmadan ye-di yüzyıl yaşamak, hem de ülke-nin sınırlarını aşarak bütün dün-yaya yayılmak, zor anlaşılır bir basarıdır; bu başarı ancak Hoca'nın halktan kopmaması, halk i-çin yaşamış bir aydın olmasıyla

En değerli koleksiyon
Zübük'tür.
Zübük koleksiyonu yapınız

açıklanabilir. Nasrettin Hoca'yı Türk halkı var etmiş, Türk halkı yaşatmıştır.

Değerler, önce yetiştirildi ulu-sun, sonra da bütün insanlığın olurlar. Nasrettin Hoca bugün yalnız Türk'lerin değil dünyanın Hoca'sıdır. Çin'den, Hind'den A-merika'ya kadar O'nu bilmeyen yoktur.

Bir takımları da yüzyıllardan be-ri anlatılmakta olan Nasrettin Hoca fıkralarını, kendi dar anla-nışlarının ölçüsüne vurarak şö-y-le demektir:

«Nasrettin Hoca'nın fıkralarına göre Nasrettin Hoca şu ayette, şu aş-şık sözde bir adamdır: Har-sızdır, çilesi çalır, bostanlardan kavun kopuz asır; nâdan ve ka-badır; şunak ve ebedidir; em-ri ve müllistir; olur olmaz yerde abdest bozar; leylği düzeltmek için uzun azalarını keserek karak-terde sadist bir canavardır; ev-lendiğinden beş gün sonra karısı doğurur da Hoca bu kadının kar-nının işliğini göremeyecek kadar basretmiştir; kendi hakkına râzi ve kanaatkâr olmayıp değirmende halkın hakkına tecavüzle onların suvalarından buğday asırır v.s...»

Bu satırları, Feyyaz Safa'nın «Türk Düşüncesi» adlı dergisinin Mart 1960 tarihli sayısından alıyo-run. İşte bu satırları yazan, Hoca'nın fıkralarını eleştirerek, vur-ulan Hoca'yı değersizleştiren düzelt-meğe kalkmaktadır. Nasrettin Ho-ca «Türke ve Türklüğe ait tek kelime söylememiş» diyor. Yani XIX. yüzyılda yaşamış olan Nas-rettin Hoca «Yaşamın Türkiye!» diye nutuk çekecekti. Yazar de-

vam ediyor:

«Biz, Türk edebiyat ve medeni-yet tarihinde bu derece emsalsiz mütereddî ve şerefsiz bir adam bu-lunabileceğine aslâ inanmıyoruz. Böyle, bu biçim bir Nasrettin Ho-ca hiç olmasın, daha iyî!»

Bunları yazdıktan sonra da ken-di aklınca Hoca'yı şöyle düzelti-yor:

«Hoca basit değil, asil bir aile-ye mensuptur; dindar bir âlimdi, prestî vezirdi, hanefî fakihî idi, mübahîr ve devlet adamı, siyaset çl. hoşsohbet bir bey, bir «Hâce-i-İddî».

Görüyorsunuz ki her alanda dal budak saran gericiлик, Hocamızın da üstüne doğru yürümeğe başla-mıştır.

Sanat anlayışından yoksun o-lanlar, ve sanatın ne olduğunu bilmeyenler, fıkralarına bakarak Hoca'yı yukarıda anlattığı biçim de bir kişi sanabilirler. sonra da «O, halk adamı değildi, prestî, beyli gibi şapmalarla Nasrettin Hoca'yı Nasrettin Hoca'ya karşı savunmuşlardır».

Oysa gerçek şudur: Çiî nümüzde yazılmış mizahî hikâye-si neyse, XIII. yüzyılda anlatılan fıkra da odur. Mizah yazarı, top-lumdaki bozuklukları, aksaklıkları y yererken, çok zaman kendisini yerdığı kişilerin yerine kor. Ken-disini olayın kahramanıymış gibi gösterir. Çünkü bir bakıma mi-zahçı toplumunun mimnesilidir; yani kendi kendini yeriyormuş gi-bi davranarak, toplumun aksaklık larını yener. Mizahçı, fıkracı, ken-dini aptal, güllünç budala, hur-suz, gavat gösteriyorsa, kendi nef-sinde, böyle olanları yermek icin-dir. Şario böyle yapmıştır, Ber-nard Shaw, Mark Twain, Scedrin hep böyle yapmışlardır. Mark Twain'in kendisini aptal yerine koyduğu bir hikâyesini okuyup da «Mark Twain aptal olmadıkça-na göre bu hikâye onun değildir» de-mek ne ise, yukarıdaki İddia da odur, öylesine yanlışır.

ALTIN HOCA YARIŞMASI

Zübük Gazetesi Mizah Hikâyesi yarışması açmıştır. Herkes bu yarışmaya katılabilir.

ALTIN HOCA yarışması her yıl tekrarlanacaktır. Birinciliği kaza-nan yazara armağan olarak Nasrettin Hoca'nın altından yapılmış çok değerli bir plakasıyla 500 lira ödül verilecektir. İkinciyeye yine Nasrettin Hoca'nın günışğın plakası ile 300 lira, üçüncüye kazansına da 200 lira ödül verilecektir. Ayrıca yirminciye kadar derece alanlara da birer diploma verilecektir.

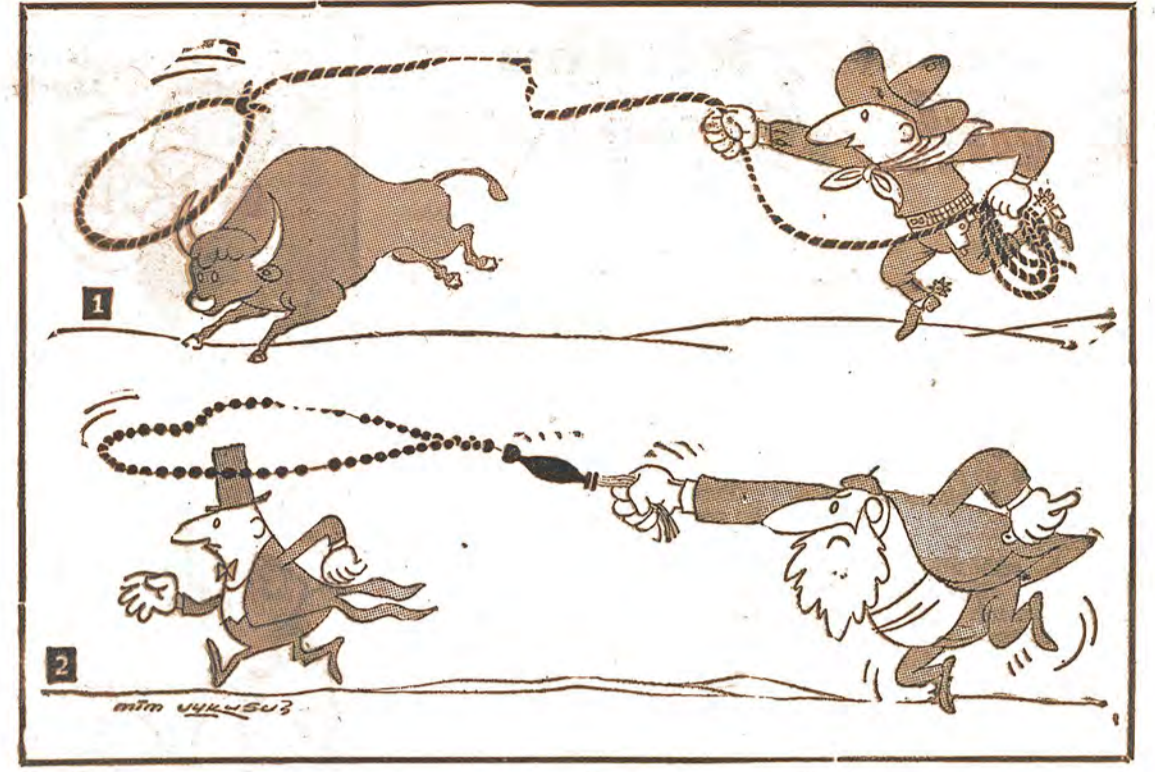
- YARIŞMAYA KATILMANIN KOŞULLARI:**
- 1 - Yarışma yazıları en son 20 Ağustos 1962 gününe kadar gönderilmis olmalıdır. Yarışma sonucu 1962 Kasım ayında çıkacak ilk Zübük gazetesinde ilân edilecektir.
  - 2 - Yarışmaya gönderilen bütün yazılar incelenir, yayımlanmağa değerli görülmez Zübük'te ekler ve her çıkan yazının sahibine 50 lira telif hakkı hemen ödenir. İlk elemeyden geçip yayımlanmak için sarı-bekleyen yazılar Zübük'te ilân edilir ve yarışmaya katılır.
  - 3 - Birden çok yazıyla yarışmaya katılabilirsiniz.
  - 4 - İlk elemeyde seçilen yazılar yarıncı kuruluş «Eriş» derecelen-direcektir. Ayrıca birinci seçilecek yazıya oy vermiş olan her okura 6 lira tutarında değerli kitap armağan edilecektir.
  - 5 - Yarışma yazıları başka dilden çevrilmeyecek ve daha önce yayımlanmış olmayacaktır.
  - 6 - Her hikâye 1000 kelimeyi aşmayacak ve daktilo ile kâğıda bir yüzüne yazılacaktır. (Çok okunaklı ek yazısı da olabilir).
- Bekliyoruz, yazılarınızı gönderiniz. İlk elemeyden geçen hikâyeler Zübük'te yayımlanmakta ve yazarlarına elişer lira gönderilmektedir.

Resimde, ALTIN HOCA plakası görülmektedir. Yarışmada birinciliği kazanan yazara 500 lira ödülle birlikte verilecek olan bu armağan altından yapılmıştır.

TÜRK Mizahı Sınırlar dışında İran'da

Aziz Nesin'in birçok hikâyeleri Farsçaya çevrilmiş ve İran'da basılmıştır. Aşağıdaki resimde Aziz Nesin'in hikâyelerinin çıktığı İran'da basılmış kitaplar görülmektedir.

TEK DELİK

— Hiç anlamadım, dedim, ben bir suç işlemedim ki. Bir kadın bana «Akk!.. ah Akki!..» dedi, sonra beni bu-ruya attılar. Halbuki benim adım Ferit...»

Karşında çimelip ayakları üstünde oturan bir adam çenme bir yumruk atıp,

— Ulan çakal, dedi, bize de mi lolo... Asıl isminle karıyı söğüşleyecek değildin ya...»

Dillerini iyice anıyamıyordum. Onlar da tıpkı poli-siler gibi süesüz olduğuma inanmıyorlardı. 2 - 3 saat kadar sonra beni ordan aldılar, yine o adamın karşına çıkardılar. Yine odada bir kadın vardı ama bu, anan-dan yaşlı, çirkin, suratsız bir kadındı. Kadın beni gö-rünce,

— Mazlum, ah Mazlum... Nasıl kıydın bana? Ümitle-rimi yaktın benim ah Mazlum!.. diye göğüşime kapamıp ağlamaya başlamaz mı?

— Hanım dur! diye kadın, ittim.

Yirmi dört yıllık polis olayı alaylı:

— Bu hanımı da tanıyamıyorsun değil mi? dedi. Hiç ramı mıydın? Senin adam Ferit...»

Çaresizlikten, vallâhî, diye başladım, bütün yemileri sıraladıktan sonra,

— Tanıyıyorum! dedim.

O mendebur karı,

— Tuu! diye suratına tükürüp,

— Yazıklar olsun, hiç olmazsa mesleğinin şeref-in-den utan! demez mi?

Ben bir avukat kâtiybim, bir kâtip parçasının ser-i-finden ne olacak...»

Polis,

— Mülâzım Mazlum Bey! dedi, vay mülâzım vaay!.. Neler söylüyordun bunlar?

O gün aklıma kadar beni tanımadığım belki yirmi kadına gösterdim. Kimisi,

— Hain! diye iştimize atlıyor, kimisi,

— Alçak!.. diye suratına tükürüyor, kimisi de «Ah Kâzım!», «Vah Muzafferim!» diye göğüşime kapamıp ağlıyordu.

KAVUK

«Birgün Hoca'ya bir adam Gelir, elinde bir mektup... Hoca, yazısına bakıp, Der ki: — Bunu okuyamam! — Neden? — Çünkü acemce bu! — Tuu... Yazıklar olsun Hoca Başkasına götür okut, Elindeki bu mektubu!.. Herif eabil, söz anlamaz: Başındaki şu koskoca Kavüğundan utan biraz! Der ki: — Oğlum etme hidde! Eğer bundaysa keramet, Sen başına koy da oku!..»

Orhan Seyfi ORHON

Aziz Nesin'in Romanı

Akşam üzeri gazete fotoğraflarına resimlerimi çek-tirdiler. Yüzümü ellerimle objektiften gizliktim istidim, ama olmadı. İki polis kollardanın tuttu, biri çenemden biri de kafamdan yapıtı, resimlerim işte böyle çekildi.

Geceyi müteferrika da geçirdim. Ertesi gün, meşhur bir adamdan, günün adamı: Bütün gazetelerde resimle-rim çıkmıştı. Resimlerde, suratımı zorla objektife çevi-ren polislerin çenemde, başımda, kulaklarımda elleri gö-rünüyordu:

«Bir kadın avcısı yakalandı.»

«Sahte subay kâğına girerken, muhtelif sahte isim-le-ri 54 kadını ve genç kız evlenme vadi ile iftâl eden ve dolandıran kadın avcısı Ferit...»

Sahte subay ebbisesiyle evleneceğim diye iftâl ettiğim, paralarımı dolandırdığım kadınların sayısı, yir-miyi geçmişti. Hepsi de mahkemede yüzüme baka ba-ka hâkime, «Evet, evlenmek vadiyle dolandıran subuka-ların resim defterini önüme koyup «Bak bakalım, han-gisi?» dediler Zekâ'nın resmini göremeyince, benim resmini gösterip «İşte bu!» dedim.

Kadına,

— Allahtan çekmez, o kadar resmin içinde ne-den benimkini seçtin? diye bağırdım.

Atiye gözleri dolu dolu,

— N'âtiim şekerim, dedi, içlerinde en yakışıklısı sendin. Seni beğendim... dedi.

— Allah belanı versin ulan Atiye... Yıkıl, gözüm görmesin diye bağırdım.

Atiye,

— Aşkım, reddetme hain, diye inledi, daha iki bin liram var, ben seni hapishanede gül gibi beslerim, çikince da evlenir, mesut aile yuvamızı kurarız, ço-cuklarımız olur, tam bir düzine çocuk doğuracağım...»

Dolandırduğum kadınlardan Hüsnüye, Atiye'den da-ha da çirkindi. O da her şeyi itiraz etti. Üstelik o, ken-disini dolandıran sabıkalının resmini de sabka albümün-de bulmuş.

— Pekiy Hüsnüye, neye benim başımı yaktın?

— O herif çirkindi. Hemen altında benim resmini görünce aşık oldum. Aşkın gözümü bürümüş, ben o saşkınlıkta ne dediğimi biliyor muyum? «İşte beni dolandıran bu adam!» dedim.

— Defool!, diye bağırdım.

Ağlayarak,

— Ama ben bâkireyim, vücuduma erkek eli değ-memiştir, beni reddetme... Bankada param da var. But-dan çıkma... diye söylüyordu.

— İnşallah hep bâkire kalırsın cadalo! diye ba-ğırdım.

(Arkası var)

FADİME İLE SATILMIŞ.

Homeros'un birgün canı sıkıldı. Tabii can sıkılacaklı Homeros'un birgün, zira o da etrafındakiler gibi iki ayaklı bir insandı. «Helena ile Paris» adlı hikâyesini dört saat önce yazıp bitirmiş ve kitabının iki gün gibi kısa bir zamanda satılıp kütülcüğünü görmüştü. Halk kitabi öylesine kağıdı ki, basıldığı matbaanın önünde kuyruklar yapmış ve Homeros'a bile bir tane kitap kalmamıştı. İşte Homeros'un o günkü can sıkıntısının sebebi de buydu. Büyük yazar ufladı, pofladı, en sonunda yeni bir hikâye yazmaya ve buna başlamak için yalnız kendine saklamayı düşündü. Yeni hikâyesinin adını «Fadime ile Satılmış» koydu; sonra gidip sobaya iki odun atıp ve pen cerezen dışarısını uzun uzun seyretti. Bir otomobilin freninden çıkan gürültü Homeros'u kendine getirdi ve tanımasını edip, masasının başına geçtikten sonra kalemini kalemtraşla iyice sıvırlıp şunları yazmaya koydu:

Kırıntılar

Çalışırsan işçisin, çalışmazsan ağasın!

Çingene bonecuğa, ağa top-rağa, politikacı koltuğa düş kündür!

Kadın kocasına, evlât babasına, komşu komşusuna, milletvekili millete kusur bulur.

Her koyun kendi bacağından, her politikacı kendi ağızından asılır!

İsmet TÜRKAN
(Lüleburgaz)

beş yaralı ve mehterlerin hükmen galibiyetiyle sonuçlandı. Bundan sonra Satılmış da kürsüye çıktı ve mikrofonun çalışıp çalışmadığını anlamak için, burnunu üst yanından tutup şükür dişi; sonra burnunun mikrofon dan akseden sesini zevkle dinledi ve «Burun bu burun!» deyiş kürsüden indi. O geceki tören de böylece kapandı.

Gelgelelim Satılmış'ın kalbindeki yara kapanmıyordu. Köy muhtarının genç ve güzel karısı Fadimeyi bunun da sebebi. Fadime'de Satılmış'a ilgi gösteriyor du. Güzel ve uzun konuşmalarından sonra kişi beraberice kaçmayı göze aldılar. Ama nasıl kaçacakları da buradan? Satılmış uzun uzun esnedi, sonra da:

— Yarın gece benim kaçıy-la kaçarsız, dedi.

Homeros'un tam bu sırada uykusu geldi. Uykusu ara sıra gelir di. Homeros'un misafirleri gibi gün aşırı gelmezdi. Uykusu gelen her insanın yapacağı gibi Homeros da uyudu. Fakat bu onun son uykusu oldu, zira Homeros uykusunda ölmüştü. Sene Milattan önce 812, gün Perşem

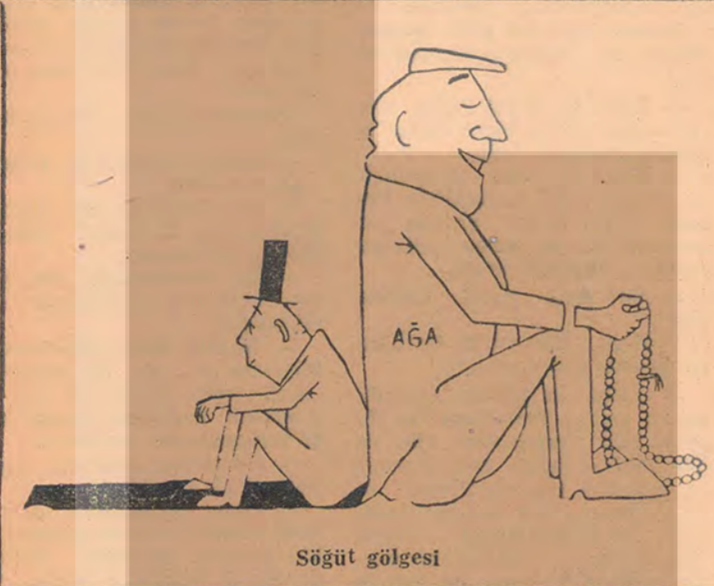
be, saat geçenin biriydi.» Bundan asırlarca sonra, 1962 senesinin bir Perşembe günü, meşhur bir arkeolog elinde bir kaza Truva'yı kazıyordu. Truva'nın kazılacak tarafı kalmamıştı ama o yine birseyler bulurum ümidiyle kazıyordu. Birden irkil-di, zira bir taşın altında gözüne sarı bir zarf ilişmişti. Hemen zarfı aldı ve kendi adına olup olmadığını baktı. Fakat üzerindeki yazı zıdan Satılmış'la Fadime'ye ait olduğunu anladı. Bu şahısları tanıyordu. Birden ne yapacağını bilemedi. Düşündü: Zarfı açmalı mı yoksa polise mi götürmeliydi? Fakat en doğru şey zarfı tekrar taşın altına koymaktı; Arkeolog da öyle yaptı ve zarfı taşın altına yerleştirdi fakat zarfın köşesinde ki son Truva krallının resmi bulunan pulu yırtmayı da ihmal etmedi.

Homeros'un bu kıymetli hikâyesi, böylece bir taşın altında unutulup gidecekti ya kalsın. Fakat unutulmadı; zira unutulsaydı, herhalde ben onu burada anlatamazdım size. Nasıl unutulmadığı hiç sormayın, çünkü bunu ben de bilmiyorum.

Cem ALPEKİN
Bebek — İSTANBUL
Bu okurumuzun adresine yazı parası 50 lira posta havalesiyle gönderilmiştir.

Yarışma yazılarının bugüne kadar olan durumunu okurlarımıza bildiriyoruz:

- Yarışmaya gönderilen yazılar sıraya konularak, her biri dikkatle okunup incelenmektedir.
- Yarışmaya katılabilir değerde olanlar sırasıyla yayınlanmakta ve yayınlanan her yazının yazısına 50 lira telif hakkı posta havalesiyle gönderilmektedir. Bugüne kadar yazısı giren okurlarımıza 1350 lira gönderilmiştir.
- Yarışmaya giremeyen yazılar bu sayfada her sayı ilân edilmektedir. Bunların içinde gerçekten çok güzel hikâyeler vardır; yarışmaya giremez diye ilân etmeye kıyamadığımız güzel hikâyeler... Ne yazık ki, mizah yanları zayıf olduğundan bu güzel hikâyeleri üzümlere yarışmaya sokamıyoruz. Bu okurlarımıza bize başka hikâyeler göndermelerini rica ederiz.
- Yarışma yazısı olarak gönderilip de fikra niteliğinde olanları ayrıca yayımlıyor ve fikrası çıkan okurlara kitap armağan ediyoruz. Bugüne kadar fikraları yayımlanan okurlarımıza 396 lira tutarında kitap gönderilmiştir.
- Okurlarımız, yarışmaya katılmak üzere ayrılmış hikâyelerin de ilân edilmesini istiyorlar. 22 nci sayımızda Altın Hoca yarışmasına girecek olan hikâyeler de ilân edilecektir.
- Altın Hoca yarışması büyük bir ilgi görmüştür. Okurlarımızdan hikâyeler beklemekteyiz.

Söğüt gölgesi

OKURLARDAN FIKRALAR

Yarışma gönderilip de, yarışma koşullarına uymayan yazılar içinde fikralar da vardır. Bu fikraların güzellerini yayınlıyor, gönderen okurlarımıza da armağan olarak kitap yolluyoruz. Aşağıdaki fikraları gönderenlere postayla armağanları yollanmıştır.

RESMİ TAHHÜTLÜ
ORTA Anadolu'da birbirlerini Rıza zamanı görmeyip de için karşılarsan iki samimi arkadaşın o andaki hareketleri görülmeye değer bir manzaradır.

Uzun zamandır görmediği Konya valisi muavinini müzup bir arkadaşı ziyarete gelir. Muavininin makamında karşılarsan iki candan arkadaşın sarmas dolaş oldukları bir sırada müzup ziyareti masanın üzerinden eline geçirdiği «T.C. Konya Valiliği Sayr...» damgasının muavinine almına basar.

Damgasının bastırılmasıyla, valinin de içeri girmesi bir olur. Vali muavinini, müzup arkadaşının sakasının altınmasına vakit kalmadığını durumu göre, vali, soğuk kanlılıkla, dolma kalemini eline

İşin içyüzünü biliyordum ama annemle teyzem bırakmadılar ki anlatayım. Diün okıldan çıkınca, her zamanki gibi eve gelmek üzere vapura binmişim. Kız öğrenciler salonun dibini, analarının «kabal günü» ne döndürdüler. Kabatas iskelesinden üst kata oturan yeni evli kiracı Recep Bey de vapura bindi ve kızlarını yanında boş bulduğu bir yere oturdu, gazetesini suratına kapayıp okumaya daldı.

Ben onların karşındaydım. Salon çok sıcaaktı. Kızlar da kalabalıktan, sıcaaktan, tipki anaları gibi sudan gevezeliklerine atıktıkları kakkahalarından terlemişler, durmadan mendillerini sallıyor yüzlerini yeliyorlardı. Bir yandan da fikir fikir kayıyor, kıkır kıkır gülüyorlardı.

Recep Bey'in yanında oturan kızın sallayıp durduğu küçük beyaz mendil nasılsa elinden fırlatıp, parasüt gibi uçup Recep Bey'in bacaklarına arasına, uyunuz denilen yerine düştü. Dalgın dalgın gazetesini okuyan Recep Beyin, epışına konan bu bezaylıktan haberi olmamıştı.

Zavallı kız uzamı mendilini almak istedişive de bir türlü cesaret edemedi; utançtan yüzü kıpkırmızı oldu. Obur kızlar kakkahalarla gümeşe başlayınca Recep Bey de duruma bir anormallik olduğunu sezip, gülen kızların baktığı yer baktınca, becaıklarının arasındaki beyaz şeyi gördü. Pantolon düğmeleri açılmı şa gömleğinin ucı dışarı fırlamış sanarak, sözde başkalarına çaktırmadan kızın mendilini içeri tıkap, başını gazeteden büttün arttı. Gülmekten gözlerini yandı yaşlar boşanan kızlar iki büktüm olmuşlardı. Recep Bey alı al moru mor salondan hızla çıktı.

Demek ki gece bir aylık evli olduğu karısı Recep Beyin pantolon ağından beyaz ipeklî men-

dili bulup çıkarmıştı. Taze gelin tepemizde tepinerek bağırıyordu: — Utanmaz herif! Seninle bir dakika yazıyaman...

Nisvan Sükan ANKARA

DİRİLEN ÖLÜ
Yorganını sırtına sarıp iş bulmak için köyünden çıkanlar, gidecekleri yere geç kalırlar. sana verecek paraları da olmadıktan, çoğu oranın mescidinde geçeyi geçirir, orada barınırlar.

Bir fakir ölü, vakit akşam olduğundan cenazeyi kaldıramazlar, sabahleyin kaldırmak üzere cenazeyi mescide getirirler. Cami de yatmakta olan hocanın da rızasına alıp, hasra sarılı ölü bir yana bırakırlar.

İş aramağa giden bir köylü de geç vakit mescide gelir, gece orada barınacak. Bakar ki hasra sarımmış kendisi gibi biri daha köşede uyuyor.

Hemşerim, kusura kalma, az müsaade et de yanna uzanverelim. Sabah erkenden kalkar, biriki biriki duş alıyoruz... der, ötürün yanna uzanın.

Hoca, sabah ezanı okumak için erkenden kalkmış, küsteki cin saatini kurarken saatin çirtdiğinden köylü uyanıp, yattığı yerden başını kaldırarak,

— Hoca efendi saatın kaç? A-caba geç mi kaldık? diye sorar. Hoca başını çevirip de arkasından hasırın başını uzatmış adamı görünce, bunu derilmiş ölü sanarak, oraya doğru, bayılır.

Ne olduğunu anlamayan köylü, yannındaki ölüyü dürterek, — Kalk hemşerim hele, davran, hoca'ya bir hal oldu, dermiş. Yannadakinin ölü olduğunu anlayan köylü, yükünü sırtlayıp yürümüş.

Namaza gelen cemaat imanı a-yılmış, imam halâ, — Yahu, dermiş, şu ölü dirildi de bana saati dörsü...

Halis DEMİREL ELAZIG

Türk halkının sözcüsü ve Türk halk zekâsının dünya elçisi: NASRETTİN HOCA

TEK başlarına bir ulusu temsil eden değerler vardır: Shakespeare, İngiliz ulusu demektir. Fransa deince akla ilkin Molière gelir. Dante, İtalyadır.

Nasrettin Hoca, yedi yüz yıldan beri Türk halk zekâsını tek başına Türkiye sınırlarından dünyaya taşıyor olan kişidir. Yedi yüz yıldan beri Türk halkının sözcüğüdür. Halk zekâsının elçisiymiştir.

Bunca yüzyıldan beri Shakespeare'in bile yaşayıp yaşayamaması olduğu tartışılır durur. Tür-lü iddialar vardır: Shakespeare diye gerçekten bir adam yoktur, o adla başkaları yazmıştır. Shakespeare yaşamıştır ama basit bir tiyatro oyuncusudur, trajedileri yazan başkasıdır.

Bugün Shakespeare'in yaşamış bir kişi olduğu tartışılmaya-çak doğrulukta bir gerçek olarak anlaşılmıştır.

Nasrettin Hoca için de durum aşağı yukarı böyledir. Gerçekten Nasrettin Hoca adında bir adam yaşamış mıdır? Böyle bir şüpheli doğuran, anlatılan Hoca fikralarındaki tarih tutmazlıklarıdır. Hoca üstüne söylenilere ve Hoca fikralarına göre Nasrettin Hoca kimi zaman Nesimi ile, Hallacı Mansur ile arkadaş diye anlatılmış, kimi zaman Yıldırım Bayezit büyükle-rinden sayılmış, Abbasî Halifesi Harun-er-Rüşid'in, Timur'eng'in çağdaşı olarak gösterilmiştir. Anlatılan Hoca fikralarındaki bu zaman tutmazlıkları yüzün-den Nasrettin Hoca'nın yaşamadığı, ya da yaşamış birçok Nasrettin Hocalar olduğu kanısı uyanmıştır. Kastamonuda. Kayseride, daha başka yerlerde bulunan mezar taşlarındaki yazılardan da Nasrettin Hoca, hemşeriliği paylaşamaz bir kişi olmuştur.

Bütün bu şüphelerden sonra çoğunluğa varılan yargı, şu olmuştur: Nasrettin Hoca yaşamış olsun olmasın, surahı, ya da bu-ralı olsun, bunlar önemli değildir, çünkü Nasrettin Hoca Türk halkının ortaklaşa kişiliğidir.

Halk Hoca'nın fikralarını «Bir zamanlar bir memleketle Nasrettin Hoca'nın bir...» diye anlatmaya başlar. Bu anlatış da göstermektedir ki, halkın gözün-de Nasrettin Hoca bir tane değildir. Bu, aslında çok doğru bir görüştür; çünkü yaşamış olan Nasrettin Hoca'dan kalmış miras, benimsemiş olanlar da birer Nasrettin Hocadır. Bu bakımdan Nasrettin Hoca, Türk halkının ortaklaşa kişiliği demektir.

NASRETTİN HOCANIN HAYATI
Hoca'mızın gerek bir kişi olduğunun ortaya koyan belgeler de vardır. Argebirde türbesi bulunan Seyyid Mahmud Hayrani Vakıfnamesi ile (1258 de düzenlenmiştir) Hacı İbrahim Çelebi Vakıfna-

mesinde (1268 de düzenlenmiştir) Nasrettin Hoca'nın tanık olarak kadı önüne çıktığı yazılır. Bu belge ve sicillere dayanarak Sivrihisar Müftüsü Hasan Efendinin yazdığı — yarım kalması — «Mecmuatı Mearif» adlı eserine göre Nasrettin Hoca'nın biyografisi şöyledir:

1208 de Sivrihisarın Horto köyünde doğmuştur. Babası, köyün imamı Abdullah Efendi, annesinin adı Sıdkadır. Babasının ölümünden sonra, Horto köyünün imamı olmuştur. Zamanın bilgilenlerinden Seyyid Mahmud Hayrani'nin ve Seyyid Hacı İ-

brahim Sultanın öğrencisi olmak için, babasının kendisine ka-larak kadı önüne çıktığı yazılır. Bu belge ve sicillere dayanarak Sivrihisar Müftüsü Hasan Efendinin yazdığı — yarım kalması — «Mecmuatı Mearif» adlı eserine göre Nasrettin Hoca'nın biyografisi şöyledir:

HOCANIN FIKRALARI
BELGELERE dayanarak anlatılan bu biyografisine göre Nasrettin Hoca, Timur'eng ile çağdaş olamaz. Öyleyse Hoca'ya Timur'eng arasında geçen olaylar üstüne söylenen fikralar Nasrettin Hoca'nın olamaz. İşte bu, bu düşünceye delildir. Nasrettin Hoca'yı, yazılı eserleri kalmış herhangi bir yazar gibi tanımak, Hoca'yı belli bir yer ve belirli bir zaman içine hapsetmek bize doğru değildir. Evet, Nasrettin Hoca yaşamış, gerçek bir kişidir. Ama biz Nasrettin Hoca deyince, belli bir görüşün temsilcisini anlamaktayız. Bu bakımdan yaşadığı zamanın öncesine ve sonrasına yaşadığı yerin de dışına taşmış bir kişiliği vardır ki bu, gerçek Türk halkının ortaklaşa kişiliği «amaşerî iz'an ve şahsiyet» demektir. Nasrettin Hoca fikralarıyla Harun-er-Rüşid zamanında da, Timur'eng zamanında da, Atatürk zamanında da yaşayabilir. Nasrettin Hoca, herhangi bir fikranda, inönüyle de konuşabilir, Gülmüşpalayla da sakalabilir. Bizce sonradan Nasrettin Hoca'ya yakıştırılmış fikralar da Hoca'nın fikraları sayılmıdır; ancak yeter ki bu fikralar Hoca'nın esprisine ve onun görüşüne uygun olsunlar. Yani, Hoca'nın diye her anlatılan fikra, Hoca'nın fikrası olamaz.

Zaman tutarsızlığı yüzünden bazı fikralar Nasrettin Hoca'nın değildir, diye ayrılır. geri kalmış olanantik Hoca fikraları olduğu nereden bellidir? Esasen, bunlar yazılı belgeler olmadıktan, hangisini Hoca'nın bizzat

Nasrettin Hoca fikraları, özel-eri ve biçimleriyle bellidir. Bu fikraların özünde olumlu bir görüş, iyimserlik vardır. Hoca'nın fikraları, kabalgı, yolluğu, yobazlığı, bağınazlığı, gericiğiği, aylıklığı yerer ve bu öz hep halktan yanadır. Eğitimi ve öğretici yönleri vardır. Hep halktan yana olan Hoca'nın nedensiz söylenmiş, boşlukta duran, toplu gerçeklerine dayanmayan, salt güldürmek için söylenmiş hiçbir fikrası yoktur.

Biçim yönünden de Hoca'nın fikraları «elakonik» denilen (ür-de kısa ve kesindir. Bu fikralar, anlatılan başka fikralar gibi süslü sözler, güzel sözler değil, doğru sözlerdir. Bu bakımdan Hoca'nın fikralarında laf belbeli-ye yer yoktur. Nasrettin Hoca fikraları yazılanın pek çoğu, bu fikralara özgü biçime dikkat etmemişler, laf belbeli ve süslü sözlerle Hoca fikralarını yo-laştırma ve bozmuşlardır. Nasrettin Hoca fikralarındaki doğ-ru-ların, laf uzmamağa, sözü döndürüp dolandırmamağa, evoleyip ge-çilemeye, üslup hünçerlerine, laf canbazlıklarına, renkli de-ğişlere ihtiyacı yoktur. Halkın o-lan bu fikralar yalnız doğruyu anlatır ve gevezelik işi değildir. Kimisine göre de Nasrettin Ho-ca «hazrecvap» bir kişidir. Oy-cu Nasrettin Hoca fikralarının hazrecvaplığı hiçbir ilgisiz yok-tur. Hazrecvaplık, durmadan nükte oturtmak, hiçbir sözün altında kalmamak, taşı gedineye oturtmaka, Hoca hazrecvap de-ğildir.

Zaman tutarsızlığı yüzünden bazı fikralar Nasrettin Hoca'nın değildir, diye ayrılır. geri kalmış olanantik Hoca fikraları olduğu nereden bellidir? Esasen, bunlar yazılı belgeler olmadıktan, hangisini Hoca'nın bizzat

Nasrettin Hoca fikraları, özel-eri ve biçimleriyle bellidir. Bu fikraların özünde olumlu bir görüş, iyimserlik vardır. Hoca'nın fikraları, kabalgı, yolluğu, yobazlığı, bağınazlığı, gericiğiği, aylıklığı yerer ve bu öz hep halktan yanadır. Eğitimi ve öğretici yönleri vardır. Hep halktan yana olan Hoca'nın nedensiz söylenmiş, boşlukta duran, toplu gerçeklerine dayanmayan, salt güldürmek için söylenmiş hiçbir fikrası yoktur.

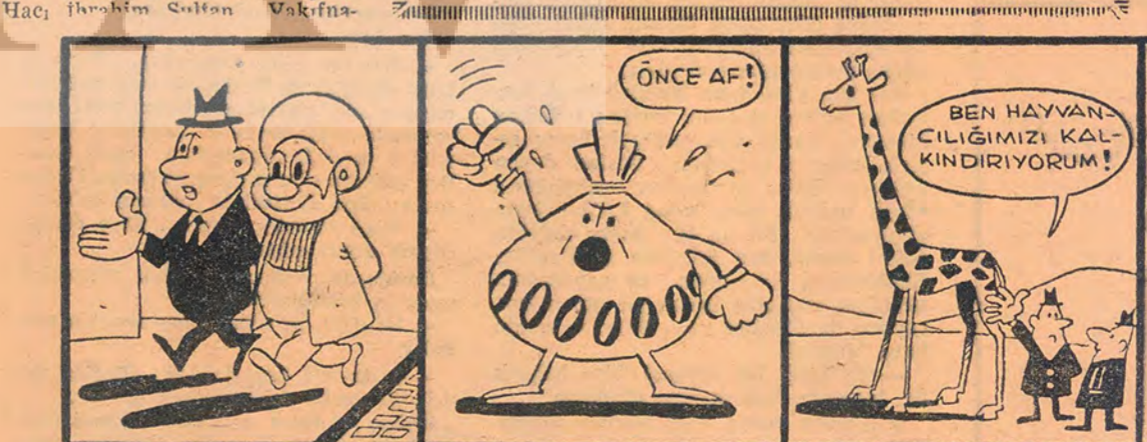
Biçim yönünden de Hoca'nın fikraları «elakonik» denilen (ür-de kısa ve kesindir. Bu fikralar, anlatılan başka fikralar gibi süslü sözler, güzel sözler değil, doğru sözlerdir. Bu bakımdan Hoca'nın fikralarında laf belbeli-ye yer yoktur. Nasrettin Hoca fikraları yazılanın pek çoğu, bu fikralara özgü biçime dikkat etmemişler, laf belbeli ve süslü sözlerle Hoca fikralarını yo-laştırma ve bozmuşlardır. Nasrettin Hoca fikralarındaki doğ-ru-ların, laf uzmamağa, sözü döndürüp dolandırmamağa, evoleyip ge-çilemeye, üslup hünçerlerine, laf canbazlıklarına, renkli de-ğişlere ihtiyacı yoktur. Halkın o-lan bu fikralar yalnız doğruyu anlatır ve gevezelik işi değildir. Kimisine göre de Nasrettin Ho-ca «hazrecvap» bir kişidir. Oy-cu Nasrettin Hoca fikralarının hazrecvaplığı hiçbir ilgisiz yok-tur. Hazrecvaplık, durmadan nükte oturtmak, hiçbir sözün altında kalmamak, taşı gedineye oturtmaka, Hoca hazrecvap de-ğildir.

DR. AZİZ PERKÖN

ÖRTÜ «PUŞİDE»

Bir yığın felsefedir bu, yalnız türbe değil!
Hor bakıp inicerekte etme sakın küfre meyil.
Bütün insanlığı hayran bırakıp göçmüş olan,
Hoca Nasreddin'e insan gibi hürmetle eğil!

DR. AZİZ PERKÖN

HOCA DİYOR Kİ:
— «Kalkınalım, kalkınalım!» diye yurtturuyor ama, kalkınma için yaptığımız acaba ne Ho-cam?

... Her kafadan bir ses çıkıyor. Bazı akıllılar «Kalkınma Hu-zurlu, huzur da a'fla olur» di-yor...

... Bazısı kalkınmanın hay-vancılığa, bazıları tarıma önem vermekle olacağını, söylüyor...

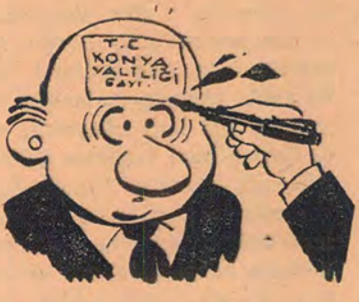
... Kimi sanayi geliştirmekle, kimi de nüfus artışını önlemek le... Sence yurdumuz nasıl kal-kırır?

Hoca — Düşünmeğe ne ü-zum var evlât, krikko ile!...

Yarışmaya giremeyen yazılar

Sütu bozuk futbolcu (Ankara), Cennetin anahtarları (İzmir), Komşumuz Kezrem anlatıyor (Azeri), Namazda (Kuşmampaşı), Ön kapı, arka kapı (Eskişehir), Çamur AB (İsparta), Yangın (Konya), Deli (Kırıkale), Dürbün (Gaziantep), Davetsiz misafir (Muğla), İkişi de deli (Bilecek), Muvafak olmak (Muğla), Görülen lüzum (Rize), Rotasız çop (İstanbul), Ağzın lezek kokuyor (Ankara), Vapurdan işaret noktası (Fatih), Tencere yuvarlandı (Ankara), Enfilasyon (Erzurum), Git diyoruz sana (Kütahya), Biri «Ge-le başlar (Adapazarı), Çehennem cennette (Adana), Ademler ocağının mazbatası (Kırıkkale), Açık oturum (Ankara), Bir anlık fors (Eyüp), Yoğurdu üflüyoruz (Beşiktaş), Yeter şikâyet herif (Beşiktaş), Çiz basması (İstanbul), Önden biniriz (Ankara), Egeç gaksız (Balıkesir), Yedi deliler (İstanbul), Hamı avı (İstanbul), Hamamda ve başka fikralar (Kırıkale), Kar damlaları (Pendik), Unutulmayan iyilik (Ankara), Galgınyok (Zonguldak), Kulünün gımsın (İstanbul), Mâksu Oponun karısı (İstanbul), Beş yiz ceza (İstanbul), Geliyola (İstanbul), Utamak bir terstik (İstanbul), Hi-zin bir aşk hikâyesi (Bozazlı), Tren mâcerası (Manisa), Kavga (İzmir), Ne tuhaf şey (Silivri), Puan meselesi (Elağöz), Başkışız — H.A. (Harbiye), Ben mebusum (Şişli), Acemi çaylak (Harbiye), Pankras şampiyonu (Öde-nis), Sen (Eskişehir), Mar hastası (Gezbe), İstanbul'a bir andavalı gel-di (İzmir), Emniyet amiri (Şişli), İstanbul'da ölmeyen de (Eskişehir), Bir karşılama töreni (Kumkapı), Kristof Kolomb'un gemisi (Manisa), Uykü hastalığı (Antakya), Hasan Hoca'ya yazardır (Ankara), Tatlı (Bakırköy), Dert babası, Oynatmadık (Bakırköy), Zampara Kemal (İstanbul), Çöbi delik zamparanın azizliği (Hasköy), Pis Donjuan (Bebek), Zil ve isparta malı evlâdiyevi (Tophane), Yeni misin (Antalya), Boğaz davası (Antalya), Başsızda (Ankara), Fırar (Antakya), O (T.C. Ankara), Bi habar yok (Bulancağ), Akı aziklon istindür (Fangalt), Nasıl 12 bilim (Adressis), Sen kızsımın (İstanbul), Çay vir (Ankara), Para daha kıymetli (Kadıköy), Beyimler su koyuyorum (Bomonti), Fazilet dersi (Çhangir), Temizlerim (Fa-tih), Yarışma, Aslanım (Adressis), Başkışız (H.E.G. Adana), İki mektup (Levent), Karakolda dalgıyaz (Ankara), Tabanca (Ankara), Sünnet v.b. fikralar (Ankara), Birim büro, sürpriz (İstanbul), Falan filân (Bursa), Sa-bırsızım (Aksaray), Akülü deli (Aksaray), İneklere özlüm (Fatih), Kırık ev kedisi Hüsnü (Taksim), Virgülin azizliği (İzmir), Alın teriyle kazanmak (Anavutköy), Seher et obasıyla bir gezi (Tarsus), Zorla satmadık id (İstanbul), İki gün izin (İzmir), Sen de gancıkımsın İbn Sereef (Aydin), Kurtulus (Gaziantep), Zoraki Namaz (Sümerbank), Salıyangoz avcılığı, Ko-linos nu koloyos mu? (İzmir), Eşlelik gene ben de (Zonguldak), Kız oynat-mak (İstanbul), Öymülecek adam (Kumkapı), Vizite parası (Ankara), Dünya devrildi (İzmir), Aftal aşk (Konya), Asker mektubu (N.S. Görlece), Olan 80 ne oldu (Soma), Kolay tarif (Eskişehir), Devlet kuşu (İstanbul), Asfalt dediğin böyle olmalı (Elağöz).

(Arkası var)

arak damgasını altına «Resmî taahhütlü» diye yazıyor

Hayretin Gökmen ANKARA

KIYAMET KOPTU

GEÇEN gece, yukarı kattaki Gecenin evliler kaymeti kopar-dılar. Anemle teyzem salt kulak kesilmişlerdi. Yeni gelinin cırlık sesi yurttıyordu: — «Hangi karının bu mendil, söyle bakalım Kimin?» Anem teze bir dedikodunun coşkusuna içişçe, — Gül gibi tazeyle yazık, diyor-du, kimbilir herifin cebinde hang-i şırfıntının şeyini buldu.

Var mı Delilik Gibisi

man paşası diye, emirheri yakalayıp getirmiş mi!

Babam anlatırdı, anlatırdı da «Hey gidi hey...» derdi «Bizim orduda öyle babayığt bes Deli Memet daha olaydı dünyayı zapteder gelirdik...»

AMCAMIN keyifli zamanlarında kafamız şişirdiği konu da Deli Murat Paşaydı. Aksamları iki kadeh rakısını içti mi Deli Murat Paşayı anlatırdı. Geçim sıkıntısından bunaldıkça «İki tane değil, bir tane Deli Murat Paşa olsa bu memleket kurtulur» derdi. Deli Murat Paşa emekliye ayrılınca mebus olup Meclise girmiş; bir tabanca bir cebinde, bir tabanca öbür cebinde...

Amcam anlatırdı: — Nerde öyle adamlar şimdi? Düveli cenabıya karşısında sulta dururdu. Bir defasında Frenk sefilere karşı birleşti konuşuyormuş da, terdimen sözlerini ters tercüme etmiş. Sefilin dilini bilmediği halde yanlışlığı anlamış, bak herifteki zekaya!.. Deli milleti çok zeki ve çok akıllı olur. Bunun üzeri- ne tercümanı almış ayatın altına sefir araya girmiş. «Ulan sefir, bu işi sana bağışladım» diyerek herifi kapıdan silkelemiş.

Deli Murat Paşa emekliye ayrılınca du. Yok öyle müzakereymiş, komisyonmuş, öyle şeyler yok... Ne derse, o kanun!.. Yazısı çizisi kuvvetli değildi, konuşması da düzgün değildi, velâkin kafa vardı kafa... Sonunda çekemediler, küçükşük dökerken ihtiyatsızlık edip belânın kapısını açtık koymuş, arkadaşan vurdular. Önden yurmak ne mümkün!.. Öyle bir Deli Murat, yedi top bataryası oyla vuramaz!

KARŞI, için dedikodu çıkarılan mahalle bakkalı, bu dedikodular önlemek için, Deli Fatma Hanım evine kiraç almak istemişti, adı kiraç, kira fiilen istemiyor, iki odalı bir kati ona veriyordu. Ama Deli Fatma Hanım alışığı evden çıkmadı.

Bakkalda açık hesabı vardı; bu hesap hiçbir zaman ne tutulur, ne de ödenirdi. — On kere söylesen yine de evlere bin nazla su getiren saka her sabah Deli Fatma Hanımın kapısını çalar. — Su lazım mı? diye sorar, taşıdığı suya da para almazdı.

Kasap çığırını gönderir, elin neresinden istediğini sorar, manav, zervevate, kendileri taşır taşır, ne isterse getirirlerdi.

Hiçbir yerden en küçük geliri, kazancı yoktu.

— O, hepimizden akıllı, dedi, adım deliye çıkarılmış da kart kalkan, delilik sayesinde gül güle geçinip gidiyor...

Amem böyle söyledikten sonra, sözlerini, Deli Fatma Hanımın kululağına gideceğinden mi korkardı nedir, hemen elime bir kase asure, ya da bir tas paça, evde güzel hangi yemek varsa tusturur.

Çabuk bunu Fatma'nın teyzene götürür, arkamdan da seslenirdi: — Annemim mahsus selâmı var Fatma'nın teyze, teze pişirmiş de sensiz boğazından geçememiş dersin...

Deli Fatma Hanımın mahalleimizde, muhtardan çok sözü geçer, muhtar bile çok zaman ona gelir dansırdı.

Her babanın kafasına çakılıp kalmış bir anısı vardır; gevezeliğe başladılar mı, bu anıları tekrarlar dururlar. Benim babam da yüzbaşı Deli Mehmet Beyi anlatırdı. Ne kadar çok dînlemişimdir bu Deli Mehmet Beyi... Herkes korkarmış Deli Memet Beyden, pasalar bile ona ses çıkaramazlardı.

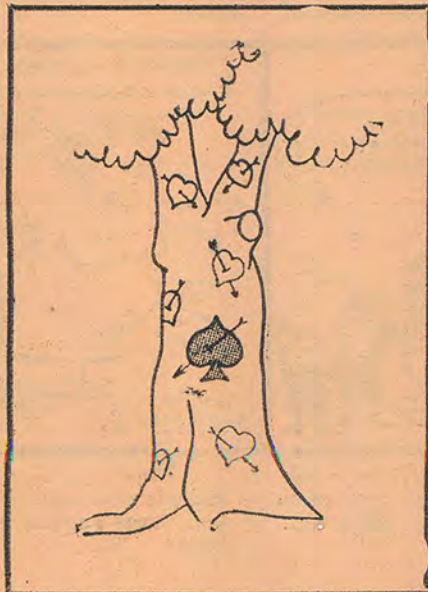
Bir manevraya çıkmışlar da yüzbaşı Memet Beyin bölüğü üç gün ortarlardan kaybolmuş. Kırmızı, Mavi kuvvetlerin iki tümeni, kaybolan bölüğü aramışlar da bulamamışlar. «Yahu» derlermiş «Kırmızdan, Maviden başka kuvvet yok ki oraya gitsin...» Yeşil kuvvetlere mi esir düştü, ne oldu...»

Manevra bitmiş, geçit töreni olurken Yüzbaşı Deli Memet'in bölüğü de görülmüş. Babam derdi ki «O kadar bölük vardı, hiçbirimiz bölük gibi geçemedi. Sen o Deli Mehmet'i görecektin, bölüğün ölüme ayatın, öre vurdukça toprak sarıslıyor. Paşanın önüne gelince, Allah inandırın, paşanın gözleri yasardı; öyle bir Deli Memet Beydi. Arkadaşlarından önce binbaşy oldu.»

Doğu cephesinde düşmanla savaşırken askerini saçına kasna, bıyığına, kerpizine hep bit yürümüş de kimse kimseyi tanımaz olmuş.

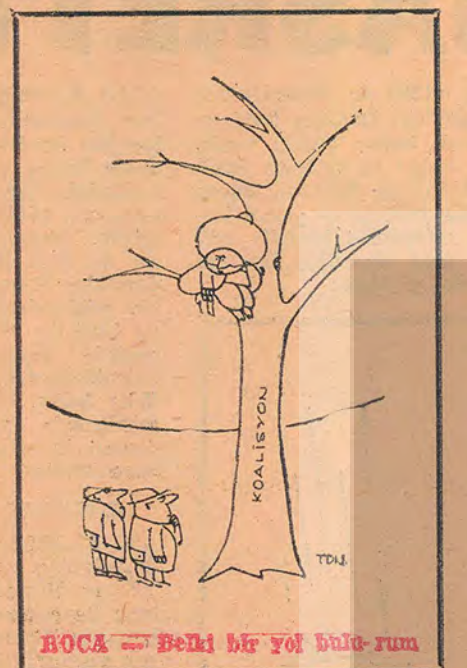
Deli Memet Bey yine ortarlardan kaybolmuş. Kimbilir hangi çukurda donup şehit kaldı, diye ağlasılarken Deli Memet Bey yanında bir herife çıkıp gelmiş. Yanında getirildi yalaynak ve don görmüştü.

Deli Memet Bey kendi kendine «Yahu, biz burada kar içinde soğuktan, bit içinde pislikten her kırıp şehit düşeceğimize, gidip su düşman paşasını esir alalım» da «Harb bilsen!» diye dalmış düşman içine. Gece, çadırında uyuyan düşman paşasını don görmükle sürüleyerek getirmiş. Velâkin çocenin karandığında, üstünde üniforması da olmayınca, don görmek adamın paşa mı, emirber mi olduğunu nerden bilsin... Düş-

gazete okuyarak öğleyi yapar, öğleden sonra da biraz durur, oyalanır, çeker giderdi. Deli olduğundan kimse birşey diyemiyordu. Akşamlara kadar çalıştım halde bitiremediğim işleri eve götürür, gece de çalışmak zorunda kalırdım. Yine de kışın sefi, şube müdürü, daire müdürü çıkış dururlardı. Dahası Deli Feridunun işlerini de üstüne almışlardı.

Sikâyet edeceğim ama, korkuyorum Deli Feridun duyacak diye... Dayana-

madım, şube müdürünün yine bana kaçışığı bir gündü,

— Beyfendi, dedim, kaç kişinin işini yapıyorum... Deli Feridunun daireye uğradığı yok, ona birşey söylemiyorsunuz.

— Öyle... N'olacaktı... — Öyleyse gel bakalım, benim odada konuşalım.

— Gel len... Çık dışarı!.. — Deli Sükrü Bey önde, ben arkada çarkarın arkadaşların fısıltılarını duyuyordum:

— Eyvahl! Ne yapsak!.. — Öldürür, mutlaka öldürür!.. — Yer be, vallahı yer!.. — Evet, bu Deli Sükrü Bey beni yer. Ben ufak tefek, çuluz, suska, kısa bodur, kara kuru bir adamım. Bu Deli Sükrü tepeme bir yumruk indirirse beni akordene gibi kendi içime geçirir.

Odasına girdik. Karşı karşıya duruyorduk. Yüzüne baktı, baktı, sonra yumuşak bir sesle, — Sen deli değilsin... Dedi, — N'olacaksın olsun, deliliği elden bırakmadın.

— Deliyim! Bana Deli Sezaî derler!.. Diye bağırardım.

Karşısında bir ufak çocuk varmış gibi çenem oksadı.

— Sezaî Bey, siz akıllısunuz... Dedi, — Bana bak, senin gibi Deli Sükrüleri ben cebimden çıkarırım... Dedi.

Gülmüyeyerek yanğımdan bir makas aldı.

— Yakımsıyor... Dedi, — Çek elini! Diye elini ittim.

— Hiç yakımsıyor... — Ne yakımsıyor? — Delilik!.. Size delilik yakımsıyor... — Sana yakışıyor mu sanki? — Yakımsansa bunca yıl söktürebilir miydim?

Nerdeyse ağlıyıcaktım.

— Deli meli değilsin... Dedi, daha ileri gidersen timahaneye atarlar.

Ağlamaklı bir sesle, — Ağlamaklı bir sesle, — Delilik de mi yakımsıyor bana? Bütün ömür boyu böyle sürünecek miyim, diye inledim.

— Öyle... Dedi, akıllı olmanın cezası bu... Geç çok zec kalımsız... Gençlikte olacaktı. Artık adam deliye çıkaramazsın. Avazım çıktığı kadar bağırardım: — Deliyim ulan... Bana Deli Sezaî derler!

O, yumuşakca tatlı bir sesle, — Demezler... Dedi, otururum. Oturdum.

Çağımızın en ünlü aksiyon ve fikir adamı Sartre'nin dediği gibi, «Bu sene terfi edeceğim. Baska bir yere nakletti- reccim sizi. Gayret ederseniz, belki yeni terfinize söktürürsünüz. Vazifeyize başla- madan oradaki arkadaşlara «Deli Sezaî Bey geliyor» diye mektup yazırsınız. Ondan sonrası sizin dirayetinize, akhıma kalmış...»

Allah ömürler versin... Diye dualar ederek dışarı çıktım.

Koridorda toplanmış olan memurlar merakla bekliyorlardı.

— Ne oldu, ne oldu? Diye merakla soru- dular.

— O da deli, ben de deli... Dedi, iki deli bir devlet daireesine çok geliyor.

Bazıca ev sonra terfi ettim. Simdi yeni vazifem gitmek üzereyim. Bakalım gide- ceğim yerde söktürebilecek miyim? Bizim memlekette insanın adını deliye çıkarma- sının yararına iyice inandım. Deliliğe özen- meseydim daha yıllarca terfi edeceğim yoku. Özentisi böyle olursa deliliğin ken- disini kimbilir nasıldır, düşünün artık...

— O günden sonra alay konusu olmuş- tum.

Mutlaka deli olduğuma çevremdekiler- i inandırmıyordum. Çok bunaldığım bir gün Muhasebe'de bordroyu inzalarken amuda kalktım. Baska bir gün de oynayıp gübek attım. Daktilo bayanlardan birinin kabağını çimdikledim.

Ne yapsam deliliğimi ciddiye almıyor- lar. — Hadi ordan Deli Sezaî Deyip geçiyorlardı.

Ceketi ters giyip daireye geldiğim gün, müşahede altına alınmam için has- taneye gönderceklerdi. Bu yastan sonra timarhanelere sürünmedim. «Bir sinir buhranı geçirdim, vallahı deli- değim?» diye yalvardım da zor kurtul- dum.

Bu nasıl iş, herkes deli olunca çalış- madaan yaşıyor, ben deli oldum mu ti- marhaneye atılma kalkıyorlar... Deliliklerim yüzünden karm da ayrılmaya kalktı.

Bir gün Deli Sükrü Bey çalıştığımız odaya girdi. Odada sekiz memuruz. Bir- den Deli Sükrü Beye,

— Ulan, sen Deli Sükrü'ysen, bana da Deli Sezaî derler... Dedi.

Herkes sasırıp kaldı. Odada eek yoktu. Yalnız benim haykırmam binada çnlüyordu:

— Bana Deli Sezaî derler!.. Senin gi- bi Deli Sükrüleri bana yaz gel!..

Doğrusunu isterseniz, böyle bağırır- ken korkudan da ödüm patlıyordu. Çin kü Deli Sükrü Beyin büyüyen gözleri üstüne dikilmişti.

— Ulan, senin Deli Sükrülüğün ha- na sökmez... Sen deliysen, ben de deli- yim... Ben senden daha deliyim!

Deli Sükrü Bey gözlerini üstümden ayırmadan yanına sokuldu. Arkam du- var, köseye sıkışıp kalmış olduğumdan kaçacak yer de yok...

Deli Sükrü Bey heceleri tane tane söyleyerek,

— Sana ne derler? Dedi, — Deli Sezaî derler! Diye bağırardım, ama korkudan bağırıyordum.

— Yaaah!.. Öyle mi? — Artık önemzedim, ok yaydan çık- mıştı.

— Öyle... N'olacaktı... — Öyleyse gel bakalım, benim odada konuşalım.

— Gel len... Çık dışarı!.. — Deli Sükrü Bey önde, ben arkada çarkarın arkadaşların fısıltılarını duyuyordum:

— Eyvahl! Ne yapsak!.. — Öldürür, mutlaka öldürür!.. — Yer be, vallahı yer!.. — Evet, bu Deli Sükrü Bey beni yer. Ben ufak tefek, çuluz, suska, kısa bodur, kara kuru bir adamım. Bu Deli Sükrü tepeme bir yumruk indirirse beni akordene gibi kendi içime geçirir.

Odasına girdik. Karşı karşıya duruyorduk. Yüzüne baktı, baktı, sonra yumuşak bir sesle, — Sen deli değilsin... Dedi, — N'olacaksın olsun, deliliği elden bırakmadın.

— Deliyim! Bana Deli Sezaî derler!.. Diye bağırardım.

Karşısında bir ufak çocuk varmış gibi çenem oksadı.

— Sezaî Bey, siz akıllısunuz... Dedi, — Bana bak, senin gibi Deli Sükrüleri ben cebimden çıkarırım... Dedi.

Gülmüyeyerek yanğımdan bir makas aldı.

— Yakımsıyor... Dedi, — Çek elini! Diye elini ittim.

— Hiç yakımsıyor... — Ne yakımsıyor? — Delilik!.. Size delilik yakımsıyor... — Sana yakışıyor mu sanki? — Yakımsansa bunca yıl söktürebilir miydim?

Nerdeyse ağlıyıcaktım.

— Deli meli değilsin... Dedi, daha ileri gidersen timahaneye atarlar.

Ağlamaklı bir sesle, — Ağlamaklı bir sesle, — Delilik de mi yakımsıyor bana? Bütün ömür boyu böyle sürünecek miyim, diye inledim.

— Öyle... Dedi, akıllı olmanın cezası bu... Geç çok zec kalımsız... Gençlikte olacaktı. Artık adam deliye çıkaramazsın. Avazım çıktığı kadar bağırardım: — Deliyim ulan... Bana Deli Sezaî derler!

O, yumuşakca tatlı bir sesle, — Demezler... Dedi, otururum. Oturdum.

Çağımızın en ünlü aksiyon ve fikir adamı Sartre'nin dediği gibi, «Bu sene terfi edeceğim. Baska bir yere nakletti- reccim sizi. Gayret ederseniz, belki yeni terfinize söktürürsünüz. Vazifeyize başla- madan oradaki arkadaşlara «Deli Sezaî Bey geliyor» diye mektup yazırsınız. Ondan sonrası sizin dirayetinize, akhıma kalmış...»

Allah ömürler versin... Diye dualar ederek dışarı çıktım.

Koridorda toplanmış olan memurlar merakla bekliyorlardı.

— Ne oldu, ne oldu? Diye merakla soru- dular.

— O da deli, ben de deli... Dedi, iki deli bir devlet daireesine çok geliyor.

Bazıca ev sonra terfi ettim. Simdi yeni vazifem gitmek üzereyim. Bakalım gide- ceğim yerde söktürebilecek miyim? Bizim memlekette insanın adını deliye çıkarma- sının yararına iyice inandım. Deliliğe özen- meseydim daha yıllarca terfi edeceğim yoku. Özentisi böyle olursa deliliğin ken- disini kimbilir nasıldır, düşünün artık...

— O günden sonra alay konusu olmuş- tum.

Mutlaka deli olduğuma çevremdekiler- i inandırmıyordum. Çok bunaldığım bir gün Muhasebe'de bordroyu inzalarken amuda kalktım. Baska bir gün de oynayıp gübek attım. Daktilo bayanlardan birinin kabağını çimdikledim.

Materyalizm ve Devrim

Çağımızın en önemli aksiyon ve fikir adamı Sartre'nin dediği gibi, «Bu sene terfi edeceğim. Baska bir yere nakletti- reccim sizi. Gayret ederseniz, belki yeni terfinize söktürürsünüz. Vazifeyize başla- madan oradaki arkadaşlara «Deli Sezaî Bey geliyor» diye mektup yazırsınız. Ondan sonrası sizin dirayetinize, akhıma kalmış...»

Materyalizm ve Devrim

Yazan: J. P. Sartre

Çeviren: Emin Fliein

Bu kitapta şu düşümleri bulacaksınız:

EGZİSTANSİYALİZM BİR HÜMANİZMA MIDIR?

MATERİYALİZM VE DEVRİM

ANTİSEMITİZM VE SİYASALİZM

SARTRE'İN EĞİTİMİ

Her aydın o- kuması ve kitap- tında bulun- durması cerekli bir kitaptır.

218 sayfa, 6 lira

Sartre, bu kitap- tında egzistansiyalizmde yapılan hücum ve tenkidlere cevap veriyor ve egzistansiyalizmin ne olduğunu anlatıyor.

NOT: Kitaptaki dizgi yanlışları için, ek olarak bir düzeltme bastırılmıştır. İlk dağıtılan kitap- larda bu düzeltme yoktur. Kitabın güncellenmiş olarak al- mış bulunsanız, bi- ze yazarsanız, ken- dizimize ayrıca ek düzeltme gönderi- lir.

Materyalizm ve Devrim

Çağımızın en önemli aksiyon ve fikir adamı Sartre'nin dediği gibi, «Bu sene terfi edeceğim. Baska bir yere nakletti- reccim sizi. Gayret ederseniz, belki yeni terfinize söktürürsünüz. Vazifeyize başla- madan oradaki arkadaşlara «Deli Sezaî Bey geliyor» diye mektup yazırsınız. Ondan sonrası sizin dirayetinize, akhıma kalmış...»

Allah ömürler versin... Diye dualar ederek dışarı çıktım.

Koridorda toplanmış olan memurlar merakla bekliyorlardı.

— Ne oldu, ne oldu? Diye merakla soru- dular.

— O da deli, ben de deli... Dedi, iki deli bir devlet daireesine çok geliyor.

Bazıca ev sonra terfi ettim. Simdi yeni vazifem gitmek üzereyim. Bakalım gide- ceğim yerde söktürebilecek miyim? Bizim memlekette insanın adını deliye çıkarma- sının yararına iyice inandım. Deliliğe özen- meseydim daha yıllarca terfi edeceğim yoku. Özentisi böyle olursa deliliğin ken- disini kimbilir nasıldır, düşünün artık...

— O günden sonra alay konusu olmuş- tum.

Mutlaka deli olduğuma çevremdekiler- i inandırmıyordum. Çok bunaldığım bir gün Muhasebe'de bordroyu inzalarken amuda kalktım. Baska bir gün de oynayıp gübek attım. Daktilo bayanlardan birinin kabağını çimdikledim.

Pirimiz, üstadımız, Nasreddin Hocamızla bir konuşma

Ne yazayım, ne yazayım diye düşünür dururken, önüme kağıt, kalem, yeme masa başında sabahıydım. Uyuklamağa başladım, bir ym düşünür. Birkaç kere alım masaya çarpıp da can acısıyla sıradım. Bir seferinde basımı masaya tak, tak vurunca, ben bu sesi uyku sersemliğiyle oda kapısı vurulu yor sanıp,

— Buyuruuu! diye seslen- dim.

Kendimi toparlamaya çalışır- ken kapı açılıp da içeri dala- nı gülec yüzü sakalı,

— Buyurduk bakalım... de- mez mi?

«Aaaa!» diye ağzım açık kal- dı. Nasrettin Hoca karşında...

Hemen davranıp elini öptüm, dualar etti. Koltuğa oturduktan sonra,

— Senin bir karın ağrı var ya, nedir, neden böyle kıvrır sı- kınır durursun? dedi.

— Yazacak konu arıyordum da ondan... İyi ki geldiniz Ho- cam... Ayın yirmi birinde sizi anaçcaz da, bu arma üstüne yazmayı düşünüyordum.

— Ne? Ayın yirmi birinde mi?

— Evet... Her yıl 21 Haziran- da törene siz anarız.

— Yahu, siz temelli «sarırdı- mız mı nedir? Tam Nasrettin Ho- calık işler yapıp her gün ve her dakika beni anmaktasınız ya... Yıldan yıla ne demek? Ö- lek dünyada her dakika kula- gım, çinlatmaktasınız. Geçen gün kulduğum dibinde zil çalı- yor sandım da, gene ne halt iş- ler bizimkiler deyip söyle bak- tım. Ne görsen!.. Yeni evlenen Avusturyalı mühendisle karısı tu- rizm acentasının reklamlarına kanıp, balayımızı Türkiye'de ge- cirelim, demişler. İzmirde ayak basan karı - kocayı formalite yüz- zünden gümrükle 9.5 saat hapse- misiniz. Turistlere Gümrük hapishanesinde balay, acırttığı- nizi görünce güle güle bir ol- du. «Bir turist bin turist ge- tirir» demisiniz. Şimdi Avustur- yah çiftin başna gelenleri du- yan yeni evliler «Aman balay- mız Türkiye'de geçirelim!» diye koşacaklar; siz eliniz çabuk tu- tup, turistleri hapsedmek için gümrüklerde yer yapın... Herif- leri hapsedecek yer bulamazsınız da turistlere ayıp olur... Memleketi tabiatla da işte böy- le olmalı...

— Hoca, eseginin ne oldu? — Beni sordum.

— Ben göçerken onu burada bırakmışım, kimbilir, ne kadar üreyip çoğalmıştır.

— Bir fikranızdaki gibi, eseginin Mısır'a vali olduğu doğ- ru mudur?

— Valilik değil Sadrazamlık bile ona az... Ne olsa hakkıdır, akıllı esekti. Şimdi siz öyle va- li olacak, Sadrazam olacak eşe- ği bulamazsınız, nerede... — Bizimkiler orda ne yapı- yorlar? diye sordum.

— Hepsini cennete, dedi, cen- neli istimlak ettirip yaktırdı; lâkin istimlak bedelleri ödenme- di. Şimdi istimlakle yıkılan yer- lere sefeyi koydular; cenneti parselleyip parselleyip satıyor- lar. Yalnız bir meydan, işte o- nu bir türlü biçime koyamadı- lar; indiriyorlar olmuyor kaldırı- yorlar olmuyor. Meydan, cen- netlilerin başına bela oldu.

— Bizim de öyle bir meydan- mız var; indirik olmadı, bindir- dik olmadı, simdi su yolu gibi du- var çektik, sonra da duvarları yıkacağız... Hocam, Zübük hakkında fikrinizi sorabilir miyim? Nasrettin Hoca güldü,

— Zübük, memleketin demir- başıdır... dedi.

— Siz yaşarken de var mıydı?

— Zübükler her zaman, her yerde vardır. Lâkin, sizin simdi- ki zübükler gibisi hiç bir yerde bulunmaz, iyi mal yetiştiriyor- sunuz...

Zübükler ikiye ayrıldı AŞIRI ZÜBÜKLERLE KAÇIRI ZÜBÜKLER BİRBİRLERİNE GİRDİLER

ANKARA (Bu sefer genel, iyice genel) — Son siyasi geliş- meler karşısında memleketimiz- zin zübükleri çok fena halde ikiye ayrılışlar ve ayrılan aşırı zübüklerle kaçırı zübükler sille tokat, paça kasnak, tekme yumruk, tükürük mütkürük hassır, sensin lan diyerek çok ağır se- kilde birbirlerine girmişlerdir.

Bu siyasi tartışma sırasında bir - iki zübüğün camurluğu eğrilmiş, birinin karoseri çarpılmış, bir zübüğün de farları kırılmış ve başkaca önemli bir zayıf ol- mamıştır. Kaçırı zübüklerden bi- ri alında nal izleyi yerde bu- lunnuşunda da tınak numarası ol- madığından hüviyeti tesbit edile- memiştir.

Aşırı zübüklerle kaçırı zübük- lerin bu gözyaş ve ağrıbaşlı mü- cadesli sonunda, bütün zübük- ler hidrojene gibi ağıta ve bazu yerleri ayazda kalınca «Yağma Hasan'ın borge» neden mahrum olduklarını nihayet anlamışlar ve «Ulan biz ne halt karıştırdık, bu yediğimiz ne halli nane mi?»

NASREDDİN HOCA VE KARISI

Çizen: Mim UYKUSUZ

Bitkin bir hâle vola uzup, «Vâdeni bu kadarmış, işte ben öldüm!» dedi ve cenazesini kaldırılmalarını beklemeye ko- yuldu.

Gelen giden olmayınca «Ölüm ortalarında kalacak diyerek evi- ne yollandı.

Karımsa, «Cenazem şu yokusun başında... Gelip kaldırırsanız» dedi, çekip gitti. Kadim feryadına ko- şup durmuş öğrenenlerden biri, «Ayol, kim haber verdi!» diye so- runca...

«Merhumun karı- sı, «Zavallımın lâ- mi vardı ki kom- şular» dedi, «Bu- kara kendisi gelip haber verdi, sonra da öldüğü yere zitti!»

«Ahi, ahi!...» diye birisi dürttü. Sırayarak uyandırdı ki, kavak sürgünü incelendiği, sa- m çilli, haylaz mürettip çarğı... — Ne var? dedim.

— Yağ bekliyorlar... dedi.

«Ahi, ahi!...» diye birisi dürttü. Sırayarak uyandırdı ki, kavak sürgünü incelendiği, sa- m çilli, haylaz mürettip çarğı... — Ne var? dedim.

— Yağ bekliyorlar... dedi.

«Ahi, ahi!...» diye birisi dürttü. Sırayarak uyandırdı ki, kavak sürgünü incelendiği, sa- m çilli, haylaz mürettip çarğı... — Ne var? dedim.

— Yağ bekliyorlar... dedi.

«Ahi, ahi!...» diye birisi dürttü. Sırayarak uyandırdı ki, kavak sürgünü incelendiği, sa- m çilli, haylaz mürettip çarğı... — Ne var? dedim.

— Yağ bekliyorlar... dedi.

«Ahi, ahi!...» diye birisi dürttü. Sırayarak uyandırdı ki, kavak sürgünü incelendiği, sa- m çilli, haylaz mürettip çarğı... — Ne var? dedim.

— Yağ bekliyorlar... dedi.

«Ahi, ahi!...» diye birisi dürttü. Sırayarak uyandırdı ki, kavak sürgünü incelendiği, sa- m çilli, haylaz mürettip çarğı... — Ne var? dedim.

— Yağ bekliyorlar... dedi.

«Ahi, ahi!...» diye birisi dürttü. Sırayarak uyandırdı ki, kavak sürgünü incelendiği, sa- m çilli, haylaz mürettip çarğı... — Ne var? dedim.

— Yağ bekliyorlar... dedi.